Streda 23. júna 2021

P9_TA(2021)0303

Pravidlá a všeobecné podmienky výkonu funkcie ombudsmana

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 23. júna 2021 o nariadení Európskeho parlamentu, ktorým sa stanovujú pravidlá a všeobecné podmienky upravujúce výkon funkcie ombudsmana (štatút európskeho ombudsmana) a zrušuje rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP))

(2022/C 81/13)

Európsky parlament,

— so zreteľom na článok 228 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,

— so zreteľom na článok 106a ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu,

— so zreteľom na stanovisko Komisie (COM(2021)0329),

— so zreteľom na súhlas Rady (09425/2021),

— so zreteľom na svoje rozhodnutie z 10. júna 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu, ktorým sa stanovujú pravidlá a všeobecné podmienky upravujúce výkon funkcie ombudsmana (štatút európskeho ombudsmana) a zrušuje rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom ([1]),

— so zreteľom na články 46 a 54 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci (A9-0174/2021),

1. prijíma nariadenie uvedené v prílohe;

2. poveruje svojho predsedu, aby nariadenie podpísal v súlade s článkom 297 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;

3. poveruje svojho generálneho tajomníka, aby zabezpečil uverejnenie nariadenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*;

4. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a národným parlamentom.

([1]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0280.

Streda 23. júna 2021

PRÍLOHA K UZNESENIU

Nariadenie Európskeho parlamentu, ktorým sa stanovujú pravidlá a všeobecné podmienky upravujúce výkon funkcie ombudsmana (štatút európskeho ombudsmana) a zrušuje rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom (2021/2053(INL)–2019/0900(APP))

EURÓPSKY PARLAMENT,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 228 ods. 4,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 106a ods. 1,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na súhlas Rady Európskej únie ([1]),

so zreteľom na stanovisko Európskej komisie ([2]),

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) Pravidlá a všeobecné podmienky upravujúce výkon funkcie ombudsmana by sa mali stanoviť v súlade s ustanoveniami Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a najmä s článkom 20 ods. 2 písm. d) a článkom 228, Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

(2) Rozhodnutie Európskeho parlamentu 94/262/ESUO, ES, Euratom ([3]) bolo naposledy zmenené v roku 2008. Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 by sa rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom malo zrušiť a nahradiť nariadením prijatým na základe článku 228 ods. 4 ZFEÚ.

(3) Článok 41 charty uznáva právo na dobrú správu vecí verejných ako základné právo občanov Únie. Článok 43 charty uznáva právo oznámiť európskemu ombudsmanovi prípady nesprávneho úradného postupu inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Únie. S cieľom zabezpečiť účinnosť uvedených práv a posilniť schopnosť ombudsmana viesť dôkladné a nestranné vyšetrovania, čím sa podporí nezávislosť ombudsmana, od ktorej obe závisia, by sa mu mali poskytnúť všetky nástroje potrebné na úspešný výkon úloh ombudsmana uvedených v Zmluvách a v tomto nariadení.

(4) Stanovenie podmienok, za ktorých možno podať sťažnosť ombudsmanovi, by malo byť v súlade so zásadou úplného, slobodného a jednoduchého prístupu s náležitým ohľadom na konkrétne obmedzenia vyplývajúce zo súdnych a správnych konaní.

(5) Ombudsman by mal konať s náležitým ohľadom na právomoci inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Únie, ktoré sú predmetom jeho vyšetrovaní.

(6) Je potrebné stanoviť postupy, ktoré sa majú dodržiavať v prípade, keď sa vyšetrovaním ombudsmana odhalia prípady nesprávneho úradného postupu. Ombudsman by mal predložiť vyčerpávajúcu správu Európskemu parlamentu na konci každého výročného zasadnutia. Ombudsman by mal byť tiež oprávnený do uvedenej výročnej správy zahrnúť posúdenie súladu s vydanými odporúčaniami.

([1]) Súhlas z 18. júna 2021 (zatiaľ neuverejnený v úradnom vestníku).
([2]) Stanovisko z 18. júna 2021 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).
([3]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu 94/262/ESUO, ES, Euratom z 9. marca 1994 o úprave a všeobecných podmienkach upravujúcich výkon funkcie ombudsmana (Ú. v. ES L 113, 4.5.1994, s. 15).

(7) S cieľom posilniť úlohu ombudsmana a presadzovať najlepšie administratívne postupy v rámci inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie je bez toho, aby bola dotknutá primárna povinnosť ombudsmana vybavovať sťažnosti, žiaduce umožniť mu viesť vyšetrovania z vlastného podnetu vždy, keď zistí dôvody, a to najmä v opakovaných, systémových alebo obzvlášť závažných prípadoch nesprávneho úradného postupu.

(8) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ([4]) doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ([5]) by sa malo uplatňovať na žiadosti o prístup verejnosti k dokumentom ombudsmana s výnimkou tých, ktoré boli získané v priebehu vyšetrovania, pričom v takom prípade by sa žiadosťami mala zaoberať pôvodná inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie.

(9) Ombudsman by mal mať prístup k všetkým náležitostiam potrebným na výkon svojej funkcie. Na tento účel by inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie mali ombudsmanovi poskytnúť všetky informácie, ktoré si vyžiada na účely vyšetrovania. Ak by si výkon funkcie ombudsmana vyžadoval, aby mu boli poskytnuté utajované skutočnosti, ktorých držiteľom sú inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie alebo orgány členských štátov, ombudsman by mal mať prístup k takýmto informáciám pod podmienkou, že sa zabezpečí dodržiavanie pravidiel ich ochrany.

(10) Ombudsman a jeho zamestnanci by mali byť povinní zachovávať mlčanlivosť o všetkých informáciách, ktoré získali pri výkone svojej funkcie, bez ohľadu na povinnosť ombudsmana informovať orgány členských štátov o skutočnostiach, ktoré by mohli súvisieť s trestnou činnosťou a o ktorých sa dozvedel v rámci svojho vyšetrovania. Ombudsman by mal mať možnosť informovať dotknutú inštitúciu, orgán, úrad či agentúru Únie aj o skutočnostiach, ktoré spochybňujú správanie ich zamestnancov. Povinnosťou ombudsmana zachovávať mlčanlivosť o všetkých informáciách získaných pri výkone jeho funkcie by nemala byť dotknutá povinnosť ombudsmana vykonávať svoju prácu čo najotvorenejšie podľa článku 15 ods. 1 ZFEÚ. Aby ombudsman mohol riadne vykonávať svoju funkciu a doložiť svoje zistenia, mal by mať najmä možnosť odkázať vo svojich správach na akékoľvek informácie prístupné verejnosti.

(11) Ak je to potrebné na účinné vykonávanie funkcie, ombudsman by mal mať možnosť spolupracovať a vymieňať si informácie s orgánmi členských štátov v súlade s príslušným vnútroštátnym právom a právom Únie a s ostatnými inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie v súlade s uplatniteľným právom Únie.

(12) Ombudsmana by mal do funkcie zvoliť Európsky parlament na začiatku volebného obdobia a na celé jeho trvanie spomedzi osôb, ktoré sú občanmi Únie a ktoré poskytujú všetky požadované záruky nezávislosti a spôsobilosti. Stanoviť sa mali aj všeobecné podmienky týkajúce sa okrem iného zániku funkcie ombudsmana, podmienky výmeny ombudsmana, nezlučiteľnosti, odmeňovania ombudsmana a výsad a imunít ombudsmana.

(13) Malo by sa spresniť, že sídlom ombudsmana je sídlo Európskeho parlamentu, ako je stanovené v písmene a) jediného článku Protokolu č. 6 o umiestnení sídel inštitúcií a niektorých orgánov, úradov, agentúr a útvarov Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Protokol č. 6“).

(14) Ombudsman by mal dosiahnuť rodovú rovnosť v zložení svojho sekretariátu s náležitým ohľadom na článok 1d ods. 2 Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Únie stanovených v nariadení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 (ďalej len „služobný poriadok“) ([6]).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43).

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13).

([6]) Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1.

(15) Vykonávacie ustanovenia k tomuto nariadeniu prijme ombudsman po porade s Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou. Ak tieto inštitúcie nevydajú stanovisko v primeranej lehote, ktorú vopred stanoví ombudsman, môže príslušné vykonávacie ustanovenia prijať ombudsman. S cieľom zaručiť právnu istotu a najvyššie normy pri výkone funkcie ombudsmana by sa minimálny obsah vykonávacích ustanovení, ktoré sa majú prijať, mal stanoviť v tomto nariadení,

PRIJAL TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a zásady

1. V tomto nariadení sa stanovujú pravidlá a všeobecné podmienky výkonu funkcie ombudsmana (štatút európskeho ombudsmana).

2. Pri výkone svojej funkcie je ombudsman úplne nezávislý a koná bez akéhokoľvek predchádzajúceho povolenia.

3. Ombudsman pomáha odhaľovať nesprávne úradné postupy v činnostiach inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie s výnimkou Súdneho dvora Európskej únie pri výkone jeho súdnej funkcie, s náležitým zreteľom na článok 20 ods. 2 písm. d) a článok 228 ZFEÚ a článok 41 charty o práve na dobrú správu vecí verejných.

Predmetom sťažnosti ombudsmanovi nesmie byť činnosť inej inštitúcie alebo osoby.

4. V prípade potreby ombudsman predloží odporúčania, návrhy na riešenie a návrhy na zlepšenie s cieľom vyriešiť problém.

5. Pri výkone svojej funkcie ombudsman nesmie spochybňovať správnosť rozhodnutia súdu ani právomoc súdu vydať rozhodnutie.

Článok 2

Sťažnosti

1. Každý občan Únie alebo každá fyzická alebo právnická osoba s bydliskom alebo sídlom v členskom štáte môže priamo alebo prostredníctvom poslanca Európskeho parlamentu podať ombudsmanovi sťažnosť v súvislosti s nesprávnym úradným postupom.

2. V sťažnosti sa jasne uvedie predmet sťažnosti a totožnosť sťažovateľa. Sťažovateľ môže požiadať, aby sťažnosť alebo jej časti zostali dôverné.

3. Sťažnosť sa musí podať do dvoch rokov odo dňa, keď sa sťažovateľ dozvedel o skutočnostiach, ktoré sú predmetom sťažnosti. Pred podaním sťažnosti sa sťažovateľ vhodným spôsobom obráti na dotknutú inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru Únie.

4. Ombudsman zamietne sťažnosť ako neprípustnú, ak nepatrí do rozsahu mandátu ombudsmana alebo ak nie sú splnené procesné požiadavky stanovené v odsekoch 2 a 3. Ak sťažnosť nepatrí do rozsahu mandátu ombudsmana, môže sťažovateľovi odporučiť, aby sa obrátil na iný orgán.

5. Ak ombudsman zistí, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, uzavrie spis a informuje o tomto zistení sťažovateľa. Ak sťažovateľ o sťažnosti informoval dotknutú inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru Únie, ombudsman informuje dotknutý orgán tiež.

6. Sťažnosti týkajúce sa pracovnoprávnych vzťahov medzi inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Únie a ich zamestnancami sú prípustné len vtedy, ak dotknutá osoba vyčerpala všetky vnútorné administratívne postupy, najmä postupy uvedené v článku 90 služobného poriadku, a ak príslušný orgán dotknutej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie prijal rozhodnutie alebo ak uplynula lehota na odpoveď. Ombudsman je tiež oprávnený overiť opatrenia, ktoré prijal príslušný orgán dotknutej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie s cieľom zabezpečiť ochranu údajných obetí obťažovania a obnoviť zdravé a bezpečné pracovné prostredie, ktoré ctí dôstojnosť dotknutých osôb počas prebiehajúceho administratívneho vyšetrovania, za predpokladu, že dotknuté osoby vyčerpali vnútorné administratívne postupy vo vzťahu k týmto opatreniam.

7. Ombudsman informuje dotknutú inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru Únie o zaregistrovanej sťažnosti akonáhle bola uvedená sťažnosť vyhlásená za prípustnú a bolo prijaté rozhodnutie začať vyšetrovanie.

8. Podaním sťažnosti ombudsmanovi sa neprerušuje plynutie lehôt na podanie odvolania v správnych alebo súdnych konaniach.

9. Ak ombudsman vyhlási sťažnosť za neprípustnú alebo sa rozhodne ukončiť jej preskúmavanie z dôvodu prebiehajúceho alebo skončeného súdneho konania týkajúceho sa predložených faktov, výsledky akýchkoľvek vyšetrovaní, ktoré ombudsman dovtedy uskutočnil, sa založia do spisu a uvedený spis sa uzavrie.

10. Ombudsman čo najskôr informuje sťažovateľa o opatreniach prijatých v súvislosti so sťažnosťou a v čo najväčšej možnej miere hľadá riešenie s dotknutou inštitúciou, orgánom, úradom alebo agentúrou Únie s cieľom odstrániť prípad nesprávneho úradného postupu. Ombudsman informuje sťažovateľa o navrhnutom riešení spolu s prípadnými pripomienkami dotknutej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie. Sťažovateľ môže v ktorejkoľvek fáze predložiť pripomienky alebo poskytnúť dodatočné informácie, ktoré v čase podania sťažnosti neboli známe.

Ak sa našlo riešenie, ktoré prijal sťažovateľ a príslušná inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie, môže ombudsman uzavrieť spis bez pokračovania v postupe uvedenom v článku 4.

Článok 3

Vyšetrovania

1. Ombudsman v súlade so svojimi úlohami vedie vyšetrovania, ktoré považuje za opodstatnené, a to z vlastnej iniciatívy alebo na základe sťažnosti.

2. Ombudsman o takomto vyšetrovaní informuje dotknutú inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru Únie bez zbytočného odkladu. Bez toho, aby bol dotknutý článok 5, môže dotknutá inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť ombudsmana predložiť akékoľvek užitočné pripomienky alebo dôkazy.

3. Ombudsman môže viesť vyšetrovania z vlastného podnetu vždy, keď zistí dôvody, a to najmä v prípadoch opakovaného, systematického alebo obzvlášť závažného nesprávneho úradného postupu, s cieľom riešiť uvedené prípady ako otázku verejného záujmu. V súvislosti s takýmito vyšetrovaniami môže tiež predkladať návrhy a podnety na podporu najlepších administratívnych postupov v rámci inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie.

Článok 4

Interakcia medzi ombudsmanom a inštitúciami

1. Ak sa na základe vyšetrovania zistia prípady nesprávneho úradného postupu, ombudsman informuje bez zbytočného odkladu o zisteniach vyšetrovania dotknutú inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru Únie o a v prípade potreby vydá odporúčania.

2. Dotknutá inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie zašlú ombudsmanovi do troch mesiacov podrobné stanovisko. Ombudsman môže na základe odôvodnenej žiadosti dotknutej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie povoliť predĺženie uvedenej lehoty. Uvedené predĺženie nesmie presiahnuť dva mesiace. Ak dotknutá inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie nepredloží stanovisko v pôvodnej trojmesačnej lehote alebo v predĺženej lehote, ombudsman môže ukončiť vyšetrovanie bez takéhoto stanoviska.

3. Po ukončení vyšetrovania ombudsman postúpi správu dotknutej inštitúcii, orgánu, úradu alebo agentúre Únie a – ak si to vyžaduje povaha alebo rozsah zisteného nesprávneho úradného postupu – Európskemu parlamentu. V správe môže ombudsman uviesť odporúčania. Ombudsman informuje sťažovateľa o výsledku vyšetrovania, stanovisku predloženom dotknutou inštitúciou, orgánom, úradom alebo agentúrou Únie a o všetkých odporúčaniach, ktoré v správe navrhuje.

4. Ak je to vhodné v súvislosti s vyšetrovaním činností inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie, ombudsmana môže na príslušnej úrovni z jeho iniciatívy alebo na žiadosť Európskeho parlamentu vypočuť Európsky parlament.

5. Na konci každého výročného zasadnutia predloží ombudsman Európskemu parlamentu správu o výsledkoch vyšetrovaní, ktoré uskutočnil. Správa obsahuje posúdenie súladu s odporúčaniami ombudsmana, návrhy riešení a návrhy na zlepšenie. Správa v prípade potreby obsahuje aj výsledky vyšetrovaní ombudsmana týkajúcich sa obťažovania, oznamovania protispoločenskej činnosti a konfliktov záujmov v inštitúciách, orgánoch, úradoch alebo agentúrach Únie.

Článok 5

Poskytovanie informácií ombudsmanovi

1. Na účely tohto článku zahŕňa „poskytovanie informácií“ všetky fyzické a elektronické prostriedky, ktoré ombudsmanovi a jeho sekretariátu umožňujú prístup k informáciám vrátane dokumentov, nezávisle od ich formy.

2. „Utajované informácie EÚ“ sú akékoľvek informácie alebo materiály označené stupňom utajenia EÚ, ktorých neoprávnené zverejnenie by mohlo v rôznej miere poškodiť záujmy Únie alebo záujmy jedného alebo viacerých členských štátov.

3. Podľa podmienok stanovených v tomto článku inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie a príslušné orgány členských štátov na žiadosť ombudsmana alebo z vlastnej iniciatívy a bez zbytočného odkladu poskytnú ombudsmanovi všetky informácie, ktoré si vyžiadal na účely vyšetrovania.

4. Ombudsmanovi sa poskytujú utajované informácie EÚ podľa týchto zásad a podmienok:

a) inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie, ktoré poskytujú utajované informácie EÚ, musia mať ukončené svoje príslušné vnútorné postupy, a ak je pôvodcom tretia strana, táto tretia strana musí udeliť svoj predchádzajúci písomný súhlas;

b) ombudsmanova „potreba vedieť“ musí byť preukázaná;

c) musí sa zabezpečiť, aby sa prístup k utajovaným informáciám so stupňom utajenia CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL alebo vyšším udeľoval len osobám, ktoré sú držiteľmi bezpečnostnej previerky pre príslušný bezpečnostný stupeň v súlade s vnútroštátnym právom a so súhlasom príslušného bezpečnostného orgánu.

5. Pri poskytovaní utajovaných informácií EÚ dotknutá inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie posúdi, či ombudsman účinne zaviedol vnútorné bezpečnostné predpisy, ako aj fyzické a procesné opatrenia na ochranu utajovaných informácií EÚ. Na tento účel môžu ombudsman a inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie uzavrieť aj dohodu, ktorou sa ustanoví všeobecný rámec pre poskytovanie utajovaných informácií EÚ.

6. V súlade s odsekmi 4 a 5 sa prístup k utajovaným informáciám EÚ poskytuje v priestoroch dotknutej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie, pokiaľ sa s ombudsmanom nedohodnú inak.

7. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, príslušné orgány členských štátov môžu odmietnuť poskytnúť ombudsmanovi informácie, na ktoré sa vzťahuje vnútroštátne právo o ochrane utajovaných skutočností alebo ustanovenia, ktoré bránia ich oznámeniu.

Dotknutý členský štát však môže ombudsmanovi takéto informácie poskytnúť za podmienok stanovených jeho príslušným orgánom.

8. Ak majú inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie a orgány členských štátov v úmysle poskytnúť ombudsmanovi utajované informácie EÚ alebo akékoľvek iné informácie, ktoré nie sú prístupné verejnosti, oznámia to ombudsmanovi vopred.

Ombudsman zabezpečí, aby boli takéto informácie primerane chránené, a najmä ich nesprístupní sťažovateľovi ani verejnosti bez predchádzajúceho súhlasu inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie alebo príslušného orgánu dotknutého členského štátu. Pokiaľ ide o utajované informácie EÚ, súhlas sa udelí písomne.

9. Inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie, ktoré odmietli prístup k utajovaným informáciám EÚ, poskytnú ombudsmanovi písomné odôvodnenie, v ktorom uvedú aspoň dôvody zamietnutia.

Streda 23. júna 2021

10. Ombudsman si ponechá informácie uvedené v odseku 8 len dovtedy, kým sa vyšetrovanie s konečnou platnosťou neuzavrie.

Ombudsman môže požiadať inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru Únie alebo členský štát o uchovanie takýchto informácií počas obdobia najmenej piatich rokov.

11. Ak sa požadovaná pomoc neposkytne, ombudsman môže o tom informovať Európsky parlament, ktorý bude podľa toho konať.

Článok 6

Prístup verejnosti k dokumentom ombudsmana

Ombudsman sa zaoberá žiadosťami o prístup verejnosti k dokumentom s výnimkou tých, ktoré boli získané v priebehu vyšetrovania, a ktoré má ombudsman počas trvania tohto vyšetrovania alebo po jeho ukončení, v súlade s podmienkami a obmedzeniami stanovenými v nariadení (ES) č. 1049/2001, ktoré dopĺňa nariadenie (ES) č. 1367/2006.

Článok 7

Vypočutie úradníkov a ostatných zamestnancov

1. Úradníci a ostatní zamestnanci inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie sa na žiadosť ombudsmana vypočujú o skutočnostiach týkajúcich sa prebiehajúceho vyšetrovania ombudsmana.

2. Uvedení úradníci a ostatní zamestnanci sa vyjadrujú v mene svojej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry. Podliehajú naďalej povinnostiam vyplývajúcim z predpisov, ktoré sa na nich vzťahujú.

Článok 8

Vyšetrovania v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti

1. Ombudsman môže viesť vyšetrovanie s cieľom odhaliť prípady nesprávneho úradného postupu pri zaobchádzaní s informáciami vymedzenými v článku 22a služobného poriadku, ktoré mu oznámil úradník alebo iný zamestnanec podľa príslušných pravidiel stanovených v služobnom poriadku.

2. V takýchto prípadoch úradník alebo iný zamestnanec požíva ochranu, ktorú poskytuje služobný poriadok pred akýmkoľvek zaujatým prístupom zo strany inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie v dôsledku toho, že oznámil informácie.

3. Ombudsman môže tiež preskúmať, či pri riešení takéhoto prípadu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany dotknutej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie, a to aj pokiaľ ide o ochranu dotknutého úradníka alebo iného zamestnanca.

Článok 9

Služobné tajomstvo

1. Ombudsman a jeho zamestnanci nesmú prezradiť informácie ani zverejniť dokumenty, ktoré získali v priebehu vyšetrovania. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, nesmú prezradiť najmä žiadne utajované informácie EÚ ani zverejniť interné dokumenty inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Únie poskytnuté ombudsmanovi alebo dokumenty, ktoré patria do pôsobnosti práva Únie a týkajú sa ochrany osobných údajov. Nesmú tiež prezradiť žiadne informácie, ktoré by mohli poškodiť práva sťažovateľa alebo akejkoľvek inej zainteresovanej osoby.

2. Bez toho, aby bola dotknutá všeobecná informačná povinnosť všetkých inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie voči Európskemu úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) v súlade s článkom 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 ([7]), ak skutočnosti zistené v priebehu vyšetrovania ombudsmana môžu byť trestným činom alebo sa ho môžu týkať, ombudsman o tom informuje príslušné orgány členských štátov a, ak prípad patrí do ich príslušnej právomoci, Európsku prokuratúru v súlade s článkom 24 nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939 ([8]) a úrad OLAF.

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

([8]) Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

3. V prípade potreby a so súhlasom Európskej prokuratúry alebo úradu OLAF informuje ombudsman aj inštitúciu, orgán, úrad alebo agentúru Únie, ktorému podlieha dotknutý úradník alebo iný zamestnanec a ktorý môže iniciovať príslušné postupy.

Článok 10

Spolupráca s orgánmi členských štátov a s inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie

1. Ombudsman môže spolupracovať s orgánmi členských štátov v súlade s príslušným vnútroštátnym právom a právom Únie, ak je to potrebné pre výkon jeho funkcie.

2. V rámci svojich úloh môže ombudsman spolupracovať aj s inými inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie, najmä s tými, ktoré sú zodpovedné za presadzovanie a ochranu základných práv. Ombudsman zamedzí akejkoľvek kolízii s činnosťou uvedených inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Únie alebo ich duplicite.

3. Komunikácia určená orgánom členských štátov na účely uplatňovania tohto nariadenia sa uskutočňuje prostredníctvom ich stálych zastúpení v Únii okrem prípadov, keď príslušné stále zastúpenie súhlasí s tým, aby sa sekretariát ombudsmana obrátil priamo na orgány dotknutého členského štátu.

Článok 11

Voľba ombudsmana

1. Ombudsman je volený a oprávnený na opätovné menovanie spomedzi kandidátov vybraných transparentným postupom v súlade s článkom 228 ods. 2 ZFEÚ.

2. Po zverejnení výzvy na predkladanie návrhov kandidátov v *Úradnom vestníku Európskej únie* sa ombudsman vyberie z osôb, ktoré:

— sú občanmi Únie,

— majú plné občianske a politické práva,

— poskytujú úplnú záruku nezávislosti,

— spĺňajú podmienky potrebné na výkon najvyšších súdnych funkcií vo svojej krajine alebo majú uznávanú spôsobilosť a kvalifikáciu na výkon funkcie ombudsmana a

— neboli členmi národných vlád ani poslancami Európskeho parlamentu, členmi Európskej rady alebo Európskej komisie počas dvoch rokov predchádzajúcich dátumu zverejnenia výzvy na predkladanie návrhov kandidátov.

Článok 12

Ukončenie výkonu funkcie ombudsmana

1. Výkon funkcie ombudsmana sa končí buď uplynutím jeho funkčného obdobia alebo jeho odstúpením alebo odvolaním.

2. Okrem prípadu odvolania vykonáva ombudsman svoju funkciu až do zvolenia nového ombudsmana.

3. V prípade predčasného ukončenia výkonu funkcie sa nový ombudsman zvolí do funkcie do troch mesiacov od uvoľnenia miesta na zvyšok volebného obdobia Európskeho parlamentu. Do zvolenia nového ombudsmana je za naliehavé záležitosti patriace do pôsobnosti ombudsmana zodpovedný vedúci sekretariátu uvedený v článku 16 ods. 2.

Článok 13

Odvolanie z funkcie

Ak má Európsky parlament v úmysle požiadať o odvolanie ombudsmana z funkcie v súlade s článkom 228 ods. 2 ZFEÚ, ombudsmana pred podaním takejto žiadosti vypočuje.

Článok 14

Výkon funkcie ombudsmana

1. Pri výkone svojej funkcie koná ombudsman v súlade s článkom 228 ods. 3 ZFEÚ. Ombudsman sa zdrží všetkých činností, ktoré nie sú s povahou uvedenej funkcie zlučiteľné.

2. Pri nástupe do funkcie sa ombudsman pred Súdnym dvorom slávnostne zaviaže, že úlohy uvedené v Zmluvách a v tomto nariadení bude vykonávať úplne nezávisle a nestranne a že počas funkčného obdobia, ako aj po jeho skončení bude v plnej miere dodržiavať povinnosti, ktoré z nich vyplývajú. Slávnostný sľub zahŕňa najmä povinnosť správať sa čestne a diskrétne v súvislosti s prijímaním určitých funkcií alebo výhod po skončení funkčného obdobia.

3. Počas svojho funkčného obdobia nesmie ombudsman vykonávať žiadnu inú politickú ani administratívnu funkciu, ani inú platenú či neplatenú prácu.

Článok 15

Odmeňovanie, výsady a imunity

1. Ombudsman má nárok na odmenu, príplatky a dôchodok v rovnakej výške ako sudca Súdneho dvora.

2. Na ombudsmana, úradníkov a ostatných zamestnancov sekretariátu ombudsmana sa vzťahujú články 11 až 14 a článok 17 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Európskej únie, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii, Zmluve o fungovaní Európskej únie a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.

Článok 16

Sekretariát ombudsmana

1. Ombudsmanovi sa priznáva primeraný rozpočet dostatočný na zabezpečenie jeho nezávislosti a výkon jeho funkcie.

2. Ombudsmanovi pomáha sekretariát. Ombudsman vymenuje vedúceho sekretariátu.

3. Na úradníkov a ostatných zamestnancov sekretariátu ombudsmana sa vzťahuje služobný poriadok. Počet zamestnancov sekretariátu sa každoročne stanoví v rámci postupu schvaľovania rozpočtu.

4. Ak sú úradníci Únie vyslaní na sekretariát ombudsmana, uvedené vyslanie sa považuje za dočasné preloženie v záujme služby v súlade s článkom 37 prvým odsekom písm. a) a článkom 38 služobného poriadku.

Článok 17

Sídlo ombudsmana

Sídlom ombudsmana je sídlo Európskeho parlamentu stanovené v písmene a) jediného článku Protokolu č. 6.

Článok 18

Vykonávacie ustanovenia

Vykonávacie ustanovenia k tomuto nariadeniu prijíma ombudsman po porade s Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou. Uvedené vykonávacie ustanovenia musia byť v súlade s týmto nariadením a musia zahŕňať prinajmenšom ustanovenia týkajúce sa:

a) procesných práv sťažovateľa a dotknutej inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie;

b) prijímania, spracovania a uzavierania sťažností;

c) iniciatívnych správ; a

d) nadväzujúcich vyšetrovaní.

Článok 19

Záverečné ustanovenia

1. Rozhodnutie 94/262/ESUO, ES, Euratom sa zrušuje.
2. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
3. Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V …

Za Európsky parlament

predseda